

Kirkeministeriet

Gode rammer

Opdatering af lov om menighedsråd og lov om folkekirkenes økonomi

11. september 2023 – FDK årskursus

Kirkeministeriet, Folkekirkenes Økonomi og Bygninger

Hvad er kirkegårdenes økonomiske status – økonomi er folkekirken 2022

- ▶ Udgifter til løn: 1.144 mio. kr.
- ▶ Udgifter til øvrig drift: 556 mio. kr.
- ▶ Indtægter: 684 mio. kr.

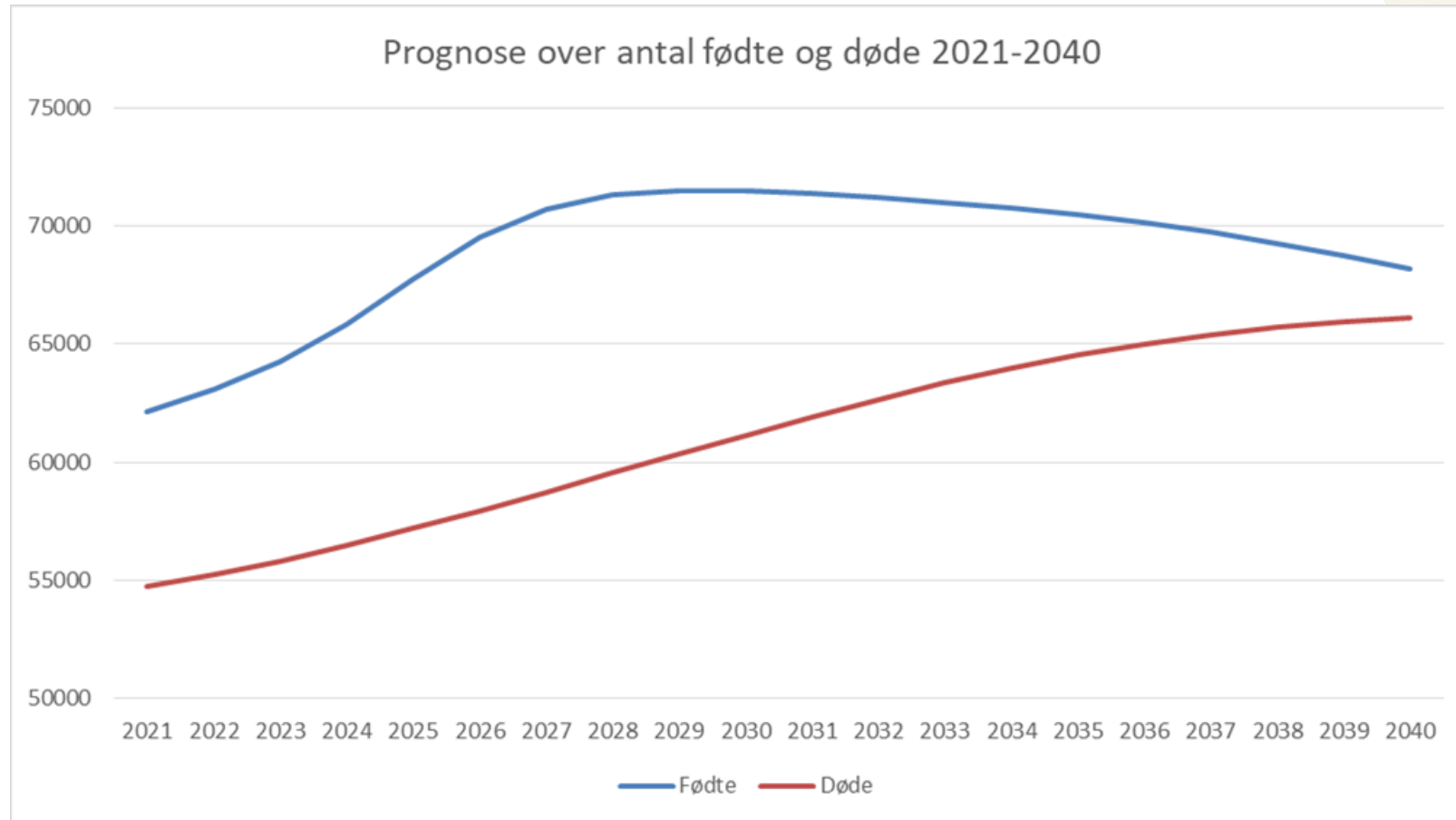
- ▶ Samlet underskud på kirkegårdsdrift:

1.016 mio. kr.

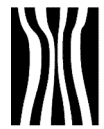
Kilder til underskuddet

- ▶ Tomme gravsteder som skal vedligeholdes
- ▶ Tilskud til erhvervelse, gravning og tilkastning for folkekirkemedlemmer
- ▶ For lave takster – særligt før 2012
- ▶ **Har menighedsrådene truffet bevidste valg om hvor meget kirkegården må koste?
- ellers bliver det nødvendigt i fremtiden...**

Prognose - befolkningsudvikling

Ifølge Danmarks Statistiks prognoser, så vil antallet af nyfødte og døde stige.

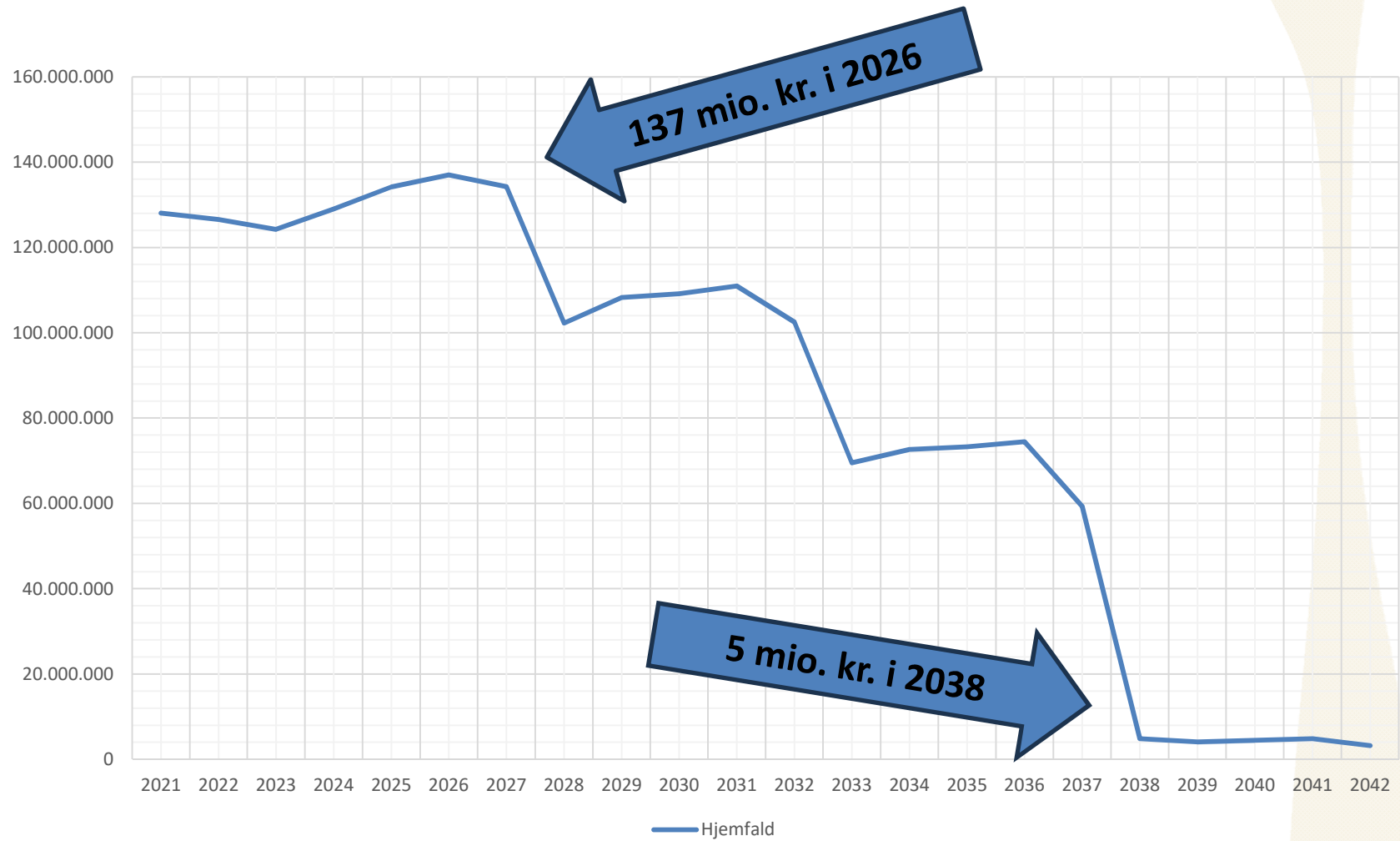
Kirkeministeriet

Gravstedskapitaler fra før 2007

54. september 2023

FØRSTE ORD ANDET ORD

Afløb på gravstedskapitaler før 2007

Takster – bliver de genberegnet?

Nu bliver det markant dyrere at komme i jorden

Sn.dk (Sjællands Nyheder), 31. august 2023 12:16, 144 ord

Prisen på en kistegravplads på en kirkegård i Gentofte Kommune stiger i det nye år. Fra 2024 bliver det markant dyrere at blive begravet i en kiste på kirkegårde i Gentofte Kommune.

Prisen for at erhverve en gravplads for en 20-årig periode stiger med mellem 3.000 og 10.000 kroner svarende til 30-40 procent.

Prisen for en urnegrav vil være nogenlunde uændret.

Det sker efter kommunens administration har genberegnet taksterne.

"Stigningen skyldes til dels, at forrentning af grundværdien indregnes som et omkostningsbidrag i prisen, og dels udviklingen i udgifter til hæk, renhold og generel kirkegårdspleje," lyder forklaringen.

Kommunen skriver, at taksterne fortsat vil være lavere end i Rudersdal og Lyngby-Taarbæk Kommuner.

De reviderede kirkegårdstakster blev mandag vedtaget af en enig kommunalbestyrelse.

Udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder i folkekirken på tværs af niveauer og geografi

Samarbejder mellem menighedsråd og provstiudvalg, der organiseres med en bestyrelse vil ikke som hidtil kræve en dispensation og godkendelse af Kirkeministeriet, så længe der alene samarbejdes om fælles administration, herunder personregistrering og regnskabsopgaver, fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og HR-rådgivning, bygningsvedligeholdelse og drift, herunder præsteboliger, bygningsteknisk rådgivning, skole-kirke-samarbejde og kommunikation.

Mulighed for at samle administrationen af flere samarbejder inden for et provsti eller et ligningsområde i en fællesbestyrelse.

Mulighed for oprettelse af samarbejder af en vis størrelse (**herunder kirkegårde**), som selvstændige juridiske enheder - hvilket betyder at de aflægger separat regnskab og har eget CVR nr. og ansættelsesmyndighed

Kirkeministeriet

Nye muligheder for samarbejder

Lov om menighedsråd

Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring

- Fremover fastsætter og samler loven de grundlæggende pligter og kompetencer i budgetprocessen for hhv. budgetsamrådet, provstiudvalget og menighedsrådene, mens den nærmere budgetproces og muligheden for at foretage lokale tilpasninger fastsættes af kirkeministeren med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelserne i den foreslåede ordning. Der stilles krav om, udarbejdelse af målsætninger i menighedsrådenes budgetter.
- Mulighed for etablering af en reserve i provstiudvalgskassen til brug for tillægsbevillinger.
- Mulighed for at tilbageføre ubrugte anlægs- og projektmidler og for at foretage central opsparring af anlægsmidler.
- Udvidelse af anvendelsesområdet for stiftsbidraget til at omfatte mødeudgifter. Mødeudgifter dækker i denne sammenhæng over både diæter og transportudgifter for mødedeltagerne. Hjemmel til at provstiudvalgskassen kan afholde udgifter til provstens møder, samt udgifter til kontorhold (herunder husleje og varme m.v.).
- Ophævelse af krav om tilsynsmyndighedens godkendelse af menighedsråds og provstiudvalgets regnskaber.
- Bemyndigelse til fastsættelse af regler om, at dagsorden, beslutningsprotokol m.v. fra provstiudvalgenes og budgetudvalgenes møder skal offentliggøres med henblik på at sikre mere åbenhed og gennemsigtighed om beslutninger, der vedrører folkekirkens lokale kasser.

Samarbejdsmuligheder – dem vi kender

- ▶ § 42 a – samarbejde mellem menighedsråd
- ▶ § 43 og § 43 b – dispensationsbestemmelserne
- ▶ § 43 a – samarbejde mellem menighedsråd med provstiudvalgskassen som økonomisk ramme

Eksisterer fortsat

Nye samarbejdsmuligheder - § 42 b

Et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver vedrørende følgende:

- 1) Fælles administration, herunder personregistrering og regnskabsopgaver.
- 2) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning.
- 3) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger.
- 4) Bygningsteknisk rådgivning.
- 5) Skole-kirke-samarbejde.
- 6) Kommunikation.

Nye samarbejdsmuligheder - § 42 c

Et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om at delegerede kompetence, opgaver og finansiering til provstiudvalget, når samarbejdet omfatter følgende:

- ~~1) Fælles administration, herunder personregistrering og regnskabsopgaver.~~
- 2) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning.
- 3) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger.
- 4) Bygningsteknisk rådgivning.
- 5) Skole-kirke-samarbejde.
- 6) Kommunikation.

Nye samarbejdsmuligheder - § 42 c

Et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om at delegerer kompetence, opgaver og finansiering til provstiudvalget, når samarbejdet omfatter følgende:

- 1) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning.
- 2) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger.
- 3) Bygningsteknisk rådgivning.
- 4) Skole-kirke-samarbejde.
- 5) Kommunikation.

Mulighed for selvstændige juridiske enheder

- ▶ Samarbejder efter § 42 a eller § 43 kan oprettes som selvstændige juridiske enheder
- ▶ Samarbejdets omfang skal dog udgøre:
 - ▶ Minimum 3 årsværk, eller
 - ▶ Omsætning på mindst 2 mio. kr. om året
- ▶ Gælder også udskilte kirkegårde og kirkegårde i fælles ejerskab
- ▶ Provstiudvalget må **IKKE** indgå i samarbejdet

Mulighed for fællesbestyrelse

- ▶ Menighedsrådene kan beslutte at nedsætte en fællesbestyrelse
 - ▶ Ligningsområde i et provsti
 - ▶ Et provsti
 - ▶ Flere provstier i et ligningsområde
- ▶ Fællesbestyrelsen kan administrere flere samarbejder, som vælger at tilslutte sig
- ▶ § 42 a, § 42 b, § 43 og § 43 b
- ▶ Se mere i vejledning når den udsendes

Mere om samarbejder i efteråret 2023... og flere gange derefter

	§ 42 a	§ 43 a	§ 42 b	§ 42 c
Må menighedsråd deltage?	Ja	Ja	Ja	Ja
Må provstiudvalget deltage?	Nej	Nej	Ja	Ja
Må provsten sidde i bestyrelse?	Nej	Nej	Ja	Ikke relevant
Må oprettes som selvstændige juridisk enhed?	Ja	Nej	Nej	Nej
Kan samarbejdet administreres af fællesbestyrelsen?	Ja	Nej	Ja	Ikke relevant
Osv...				

Guide til samarbejde i folkekirken

		§ 42 a	§ 42 b	§ 42 c	§ 43	§ 43 a	§ 43 b
	Kort beskrivelse af samarbejdet	Samarbejder mellem menighedsråd	Samarbejder mellem et eller flere menighedsråd og provstiudvalg i samme provsti	Samarbejder mellem et eller flere menighedsråd og provstiudvalg i samme provsti	Samarbejder mellem menighedsråd som kræver dispensation fra Kirkeministeriet	Samarbejder mellem menighedsråd som finansieres af provstiudvalgs-kassen	Samarbejde mellem stiftsøvrighed og provstiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder, mellem to eller flere provstiudvalg og mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder eller provstiudvalg
	Hvad kan man samarbejde om?	Løsning af opgaver, der finansieres af kirkekassen i medfør af § 2 i lov om folkekirken økonomi	<ol style="list-style-type: none"> 1 Fælles administration, herunder personregistrering og regnskabsopgaver. 2 Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og HR-rådgivning. 3 Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger. 4 Bygningsteknisk rådgivning. 5 Skole-kirke-samarbejde. 6 Kommunikation 	<ol style="list-style-type: none"> 1 Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og HR-rådgivning. 2 Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger. 3 Bygningsteknisk rådgivning. 4 Skole-kirke-samarbejde. 5 Kommunikation 	Løsning af opgaver, der finansieres af kirkekassen i medfør af § 2 i lov om folkekirken økonomi, men som kræver dispensation fra den kirkelige lovgivning	Opgaver jf. § 42 a og § 43 i lov om menighedsråd.	Opgaver jf. § 43, stk. 1-5, i lov om menighedsråd
	Må menighedsråd deltage?	Ja	Ja, de skal være med	Ja, menighedsråd skal delegere opgaven til provstiudvalget	Ja	Ja	Ja
	Må provstiudvalget deltage?	Nej	Ja, de skal være med	Ja, de får delegeret opgaven fra menighedsrådene	Nej	Nej, men provstiudvalgs-kassen benyttes til finansiering	Ja

Kirkeministeriet

Budgetprocessen

Lov om folkekirkens økonomi

Fleksibel budgetproces

- ▶ Provstiudvalget kan fastsætte en lokal budgetproces
- ▶ Menighedsrådene skal høres, og budgetprocessen skal være færdig senest 1. marts
- ▶ Følgende skal overholdes:
 - ▶ Der skal afholdes budgetsamråd
 - ▶ Frist til kommunen 15. september skal overholdes
 - ▶ Budgettet skal være færdigt senest 31. december

Målsætninger i budgettet

- ▶ Det er nu obligatorisk, at der skal udarbejdes målsætninger eller særlige indsatsområder i budgettet
 - ▶ Der er ingen formkrav og understøttelsen forbliver uændret i Økonomiportalen
- ▶ 80 % benytter allerede funktionen

Projektbevillinger

- ▶ Ny bevillingstype – Projektbevillinger
- ▶ Skal erstatte ”anlægsprojekter” som ikke er anlæg
- ▶ Det er ikke intentionen, at den samlede økonomi til driftsrammen skal være mindre
 - ▶ ... men det kan blive konsekvensen
- ▶ Det er valgfrit om bevillingstypen benyttes – men...

Ny dimension i regnskabet

- ▶ Anlægsformål fjernes i formålskontoplanen
 - ▶ Anlæg føres på samme formål som drift

- ▶ Der tilføjes en dimension til regnskabet:
Bevillingstype
 1. Driftsramme
 2. Projektbevilling
 3. Anlægsbevilling
 9. (Kun PUK) Reserven – den vender vi tilbage til...

Eksempel: Indkøb af maskine

Nu:

► Formål:

40 Kirkegården

Eller

83 Kirkegården (anlæg)

► Art:

223140 Anskaffelser –
maskiner og værktøj

Fra 2024

► Formål:

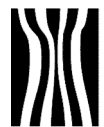
40 Kirkegården

► Art:

223140 Anskaffelser –
maskiner og værktøj

► Bevillingstype:

2 Projektbevilling

Kirkeministeriet

Reserven og ”det løse”

Lov om folkekirkens økonomi

Reserven (I/II)

- ▶ Mulighed for at give tillægsbevillinger i løbet af regnskabsåret – alle formål indenfor § 2 og § 17 g, stk. 2
- ▶ Erstatning for puljer – stort set samme muligheder uden så megen administration
- ▶ Dele af reserven kan afsættes til konkrete formål

Reserven (II/II)

- ▶ Provstiudvalget kan fastsætte reserve op til 5 % - svarende til 5 %-midler i dag
- ▶ Budgetsamrådet kan hvert år give tilslutning til, at provstiudvalget kan fastsætte en større reserve end 5 %
- ▶ Provstiudvalget fastsætter størrelsen
- ▶ Budgetsamrådet kan overtage kompetencen

Tilbageførsel af anlægs- og projektbevillinger til reserven

- ▶ Provstiudvalget **kan** beslutte, at overskud fra afsluttede anlægsprojekter og projekter finansieret af projektbevilling skal tilbageføres til reserven
- ▶ Provstiudvalget og menighedsråd eller provstiudvalget og selvstændige juridiske enheder **kan** beslutte, at midler til aflyste projekter tilbageføres til reserven

Opsparing til anlæg i provstiudvalgskassen

- ▶ Der **kan** spares op til menighedsrådenes anlægsprojekter i provstiudvalgskassen
- ▶ Opsparede midler skal fortsat øremærkes konkrete projekter som hidtil
- ▶ Det er forventningen at centraliseringen af opsparingen kan:
 - ▶ Lette administrationen af midlerne
 - ▶ Skabe overblik

Ikke længere godkendelse af regnskaber

- ▶ Ikke længere krav om godkendelse af menighedsrådenes regnskaber hos provstiudvalget – og tilsvarende for provstiudvalgets regnskab hos stiftsøvrigheden
- ▶ Tilsyn skal fortsat gennemføres
 - ▶ ... fx gennemgang af revisionsprotokol og erklæring
- ▶ Regnskaber offentliggøres fremadrettet 1. maj

forventet 1. juni i år

Kirkeministeriet

Hvad nu?

Hvad nu?

- ▶ Afklaring af selvstændige juridiske enheder
 - ▶ Der kan være behov for at opdatere vedtægter...
- ▶ Overveje fremtidige samarbejder m.v.
 - ▶ ... men det haster ikke.
- ▶ Mange af ændringer er **MULIGHEDER** - ikke krav

Folkekirken's Intranet

FOLKEKIRKEN'S INTRANET

[FORSIDE](#)

[TEMAER](#)

[NYHEDER](#)

[VEJLEDNINGER](#)

[SYSTEMER](#)

[Forside](#) > [Temaer](#) > [Ændring af lov om menighedsråd og lov om folkekirken's økonomi](#)

Ændring af lov om menighedsråd og lov om folkekirken's økonomi

Temaet opdateres løbende

OVERSIGTSMATERIALE

- > Hovedpunkter i lov om ændring af lov om menighedsråd lov om folkekirkens økonomi og ophævelse af lov om folkeøg i folkekirken (118)

MEDDELELSER FRA KIRKEMINISTERIET

- > Fakta om brug af reversen for provstiuvalg og menighedsråd
- > Økonomiportalen og Provstiernes budgetsystem åbner først i uge 21
- > Opdatering af Bekendtgørelse om provstiuvalgenes og budgetudvalgenes virksomhed
- > Opdatering af Cirkulære om folkekirkens lokale kassers budget, regnskab og revision m.v.
- > Ny vejledning om folkekirkens lokale kassers budget, regnskab og revision m.v.
- > Justering af budgetskeema for folkekirkens lokale kasser inden aflevering af endeligt budget 2024

NYHEDER OM ØKONOMI

17. aug. 2023
Kirkeministeriet

FAKTA OM BRUG AF RESERVEN FOR PROVSTIUVALG OG MENIGHEDSRÅD

[Se alle](#)

WEBINARER

[Find materiale og se videoerne fra webinarerne.](#)

BEKENDTGØRELSER, CIRKULÆRER OG VEJLEDNINGER MV.

- > Budgetvejledning - folkekirkens lokale kasser
- > Økonomiportalen (brandsoft.dk)
- > Bekendtgørelse om provstiuvalgenes og budgetudvalgenes virksomhed (retsinformation.dk)
- > Cirkulære om folkekirkens lokale kassers budget, regnskab og revision m.v. (Til menighedsråd, provstiuvalg, bestyrelser for selvstændige juridiske enheder og stiftsadministrationer m.v.) (retsinformation.dk)
- > Vejledning om folkekirkens lokale kassers budget, regnskab og revision m.v. (retsinformation.dk)

Spørgsmål

